

TROMMELVLIES 97:

Nooit meer eentonig

De laatste tijd ben ik weer helemaal in The Specials. Zomaar opeens. Ik draai hun elpees weer wekelijks en de vierdiscset *The Compact 2 Tone Story* uit '93 reist met mij in de auto mee. Want laten we eerlijk zijn: de liedjes van het zevental (plus aanhang) zijn stuk voor stuk onverslijtbaar en duwen je nog altijd vrolijk de dansvloer op. Zelfs mijn kleinzoon van zestien maanden staat te skanken op *Monkey man* en *Guns of Navarone*. Een kind kan de zwart-witte was doen.

Daarbij doel ik hoofdzakelijk op de periode van 1979 tot halverwege 1981 – want al bevat *In The Studio* uit '84 ontegenzeggelijk een aantal pareltjes, het geluid past niet meer echt in het vertrouwde blokjespatroon. Latere stuiptrekkingen van de band (tallose herrijzingsedities, veelal zonder Jerry Dammers zelf) worden gekenmerkt door een hoge mate van helaas en leunen gemakzuchtig op oude herkauwwijsjes van rocksteady en ska.

Terwijl hun tweede album destijds (*More Specials*: wat een fantastische nummers staan daar toch eigenlijk op!) al niet eens meer 100% ska was... Enkele nummers nog wel, oké, maar het geluid was gegroeid. Verder was het springerige ritme meer een leidraad dan louter de hupsmuziek die de andere in het skaveld opererende zwart-wit geblokte vriendjes zo typeerde. The Selecter, The Swinging Cats, The Piranhas, The Beat (de Britten dan), Madness, Bad Manners en The Bodysnatchers, en natuurlijk alle oorspronkelijke jongens als The Skatalites, Ethiopians en Prince Buster. Zucht.

Stapels vinylsingles in hoesjes vol zwart-wit. Smalle stropdasjes. Ik heb zelfs nog een linnen Specials/Selecter-tas van Free Record Shop. En ladingen buttons en speldjes: het Two Tone mannetje toonde zich in allerhande posities en variaties en hetzelfde gold voor het dansende meisje van The Beat en Madness' vette M met pork pie hat.

In *Muziekkrant OOR* van 27 februari 1980 heette het zelfs nog: 'Op de televisie dansen groepen met gekke hoedjes en korte broekspijpen een vreemdsoortig gehuppel.' En: 'Onweerstaanbaar stuitert de 2-Tone-bal ook door Nederland. Er gebeurt weer eens wat.'

The Specials ontwikkelden zich vele malen sneller dan hun tijdgenoten. Daarom brandde de vlam van Dammers en zijn mannen, ben ik bang, ook zo snel op. (Later vond ik Fun Boy Three ook weer een feest, het voormalige vocalistentrio van The Specials met hun heerlijk cynisch gesneerde dreinerigheid. Geen ska. Wel vlotte, zoetzuur en tweetintig geponeerde muzikale standpunten met een kartelrandje.)

Ze gingen gewoon te hard. En toen was de rude koek op.

Ik zag Jerry Dammers onlangs nog op tv, tijdens het concert ter ere van de 90ste verjaardag van Nelson Mandela. De ooit tandeloze toetsenist in zwart pak en stekelhaar was nu verpakt in baard, buik en een ruimzittende spijkerbloes. In zijn aankleding geen zwart, wit of blokpatroon, zelfs een hoedje droeg hij niet. En ach, dat mag ik natuurlijk ook niet meer verwachten. Maar ik vond hem er toch een beetje uitzien als een *Man at C&A*.

Soundtracksuggestie tijdens het lezen van deze column: hartverscheurend The boiler van Rhoda with The Special A.K.A. (maar *Take five* van Rico mag ook).